

זמירות למוצאי שבת

המבדיל

(הזמר הזה חיברו יצחק הקטן ושמו כתוב בראשי החרוזים מהרחו השני והלאה)

המבדיל בין קדש לחול, חטאתיו הוא ימחול, וזרעו ונכספנו ירבה פחול, ונכופכים בלילה. יום פנה קצל תומר, אקרא לאל עלי גומר, אמר שומר, אהא בקר וגם לילה. צדקתך פנה תבור, על חטאי עבור תעבור, כיום אמתול פי יעבור, ואשמורה בלילה. חלפה עונת מנחת, מי יתן מנחת, יציתי באנחת, אשחה בקל לילה, קולי בל יעטל, פתח לי שער המעטל, שראשי נמלא טל, קנאותי רסיסי לילה. העתר נורא ואיום, אשנע תנה פרוים, כגשף בקרב יום, באישון לילה. קראתיך זה השעיני, ארח חיים תודיעני, מדלות תבצעני, מיום ועד לילה. טהר טהף משיני, פן יאמרו מןעסי, איה נא אלה עישי, נתתן זמירות בלילה. נחט כרדך בחוקך, סלח נא על קל וחומר, כי ליום יביע אמר, ולילה ללילה. (המבדיל) אל פודה מכל צר, קראתך מן המצר, ירד אל תקצר, לא יום ולא לילה (המבדיל) מיכאל שר, ישכאל, אלהו וגבריאל, יבאו נא עם הגואל, קומו בחגי הלילה (המבדיל) תנה על שביע טוב, רענו פנו רטוב, גם ה' יתן הטוב, כל היום וכל הלילה. המבדיל בין קדש לחול, חטאתיו הוא ימחול, וזרעו ונכספנו ירבה פחול, ונכופכים בלילה.

אתמנו סודרתא דמהימנותא שלמתא חרותא דמלכא קדישא. אתמנו סודרתא דמלכא. דא היא סודרתא דנרו מלכא משיחא, אברהם יצחק ויעקב אתון לסעדא בהריה.

(ויאמר שלש פעמים) דוד מלך ישראל חי וקיים. סימן טוב וימול טוב יהא לנו ויכלל ישראל אמן.

מזמור לדוד: אדני רעי לא אהסר, בנאות דשא ירביצני, על מי מנחות ינהלני. נפשי ישוכב, ויחני במעגלי צדק למען שמו. גם פי אלך בגיא צלמת לא אירא רע, כי אתה עמדי, תשכנ ומישענתך הנה, נחמני. תעריך לפני שלחן יגד צררי, דשנת בשמן ראשי מוסי' ורה. אך טוב חסד ורדפונו כל ימי חיי ושבתתי בבית אדני לאורך ימים.

במוצאי יום מנוחה

(מחבר זמר זה שמו יעקב מנוי חוק וחתום שמו בראשי החרוזים מהרחו השני)

במוצאי יום מנוחה, המוצא לעמך רוחה, שלח תשבי לנאנחה, וגם יגון ונאנחה. אמתה לך צורי, לקבץ עם כספרי, מיד גוי אכזרי, אשר כרה לי שוחה. עת ורדים תעורר אלי, למלט

עם אשר שואל, ראות טובך בבוא גואל, לשה פונה נדחה. קרא לשע לעם נדבה, אל דגול מרבה, יהי השבוע ברא, לקו וכלל ישכאל) לישועה ודוהה. בת ציון השכולה, אשר היא היום געולה, מהרה תהיה בעולה, באם הגנים שמהה. מעינות אזי וזובו, ופדוי אדני עוד ישוכו, ומי ישע ישכבו, והצרה לשכחה. תה עמך קאב רחמו, יצפצפו עם לא אלמן, דבר אדני אשר נאמרו, בהקומך הבטיחה. וידים פלטי חרזי, גינתם יפצחו כרמי, בלי צנחה וכלי פרי, אינו יוצאת ואין צנחה. יהי החדש הזה, קנאות אבי חוזה, וישמע בבית יה (ובבתי כל ישראל) קול שישון וקול שמחה. חוק ימלא משאלותינו, אמין יעשה פשנתנו, והוא ישלח במעשה דינו, ברכה והצלחה. במוצאי יום גילה, שמך נורא עלילה, שלח תשבי לעם סגולה, נח שישון ונחמה. קול צהלה ורנה, שפתנו אז תננה, אפא אדני השיעה נא, אפא אדני העלית נא.

חדש ששוני

(מחבר הזמר רבי שילא ושמו חתום בסופי תיבות ראשונות של הזמר)

חדש ששוני אל נא ונהיאת את אלהו הנביא. אמין ותזק רפיון די, בכך מלאכתי וכל מעבדי, גואלי וכוז עמי ומורדי, דברך הטוב הקים לעודני, הרצו ושלח ושמח לבבי, את אלהו הנביא. ועד ויבן די ספוקי, זמן מונוי וקחם חסוי, חלב חיל גוים חיש להניקו, טובך תשבע עוללי וינוקני, יבא משיחי לעיר מושבי, את אלהו הנביא. מנו לעם זו צורי צור לחבוש, לחם לאכול ובגד לחבוש, משאני יתנה, ויבא ויבולש, נה הר שיער בקרוב תבבוש, ששוני יגדל כנאות סביבי, את אלהו הנביא. עמו ומוטב מהרה תבנה, פדותך לעמך בקרוב תעלה, ציון תמלא מעם אלה, קרית מלך רב או נעלה, שגו תשכון בתוך עם צבי, את אלהו הנביא.

אגיל ואשמח בלבבי

(מחבר זמר זה שמו אלעזר וחתום בראשי החרוזים)

אגיל ואשמח בלבבי, בראותי כי מאובי תריב ריבי, ולציון גואל תביא, איש צמח תצמיח, יחד אלהו הנביא ומלך המשיח. לבו פעמים יחד, תפול אימה ופחד, לבם יפחד, בעת יעלה גוי אחר, ואחרותיו יצליח. אלהו הנביא ומלך המשיח. עוד מופתך לעמך, יעור לעשות הרג רב, בפרוים וקרב, לערוך מלחמה וקרב, על אויביו יצריח. אלהו הנביא ומלך המשיח. ודים מלכי אדמה, יטור נפיש וקדמה, מישמע ודומה, נסו ונגדה ומה, אשר אתכם יבריח. אלהו הנביא ומלך המשיח. רנו כל עברי ארבי, כי הנה רענו אונת, אורו ורה, קנה פפתור ופרת, על הר ציון פריח. אלהו הנביא ומלך המשיח.

אלהים יסעדנו

(מחבר הזמר רבי אברהם ושמו חתום בראשי החרוזים)

אלהים יסעדנו, ברכה במאותנו, ונבד טוב ונבדנו, בכל משלח דינו. אלהים יסעדנו. ביום ראשון למלאכה, יצו אתנו ברכה, ויום השני ככה, ימתיק את סודנו. אלהים יסעדנו. רבה צבאי ישיעי, בשלישי ובקריעי. בחמישי אך לא בעי, ישלח את פודנו. אלהים יסעדנו. הכן טבוח טבח, ביום הששי יבח, קודש הלול לשבח, על כל מחמדנו. אלהים יסעדנו. מעצנים לנפשו, נתן ביום קדשנו, ונעננה ערשנו, ולילה אור בעדנו. אלהים יסעדנו. ברכה במאותנו, ונבד טוב ונבדנו, בכל משלח דינו.

אלי חיש גואלי

(מחבר הזמר רבי נחמן ושמו חתום בראשי החרוזים)

אלי חיש גואלי עבדך ישכילי, מבשר טוב אלי, את אלהו הנביא. נאוו על החרים, שלוחי יוצר הרים, ורגלי המבשרים, באמור שובי שובי. אלי חיש גואלי חבי כמעט רגע, כל מלחה וכל נע, אויבך אפגע, יום נקם בלבי. אלי חיש גואלי מלכך יבא לך, יפה אפת אגך, ובעיני מלכך, גלעדי התשבי. אלי חיש גואלי נופת תשופנה, שפתי בני יונה, כי בא עת לחנה, ציון חלת צבי. אלי חיש גואלי

אדיר איום

(לא ידוע מי חיברו. בנוי על פי סדר הא-ב ועוסק בגלות ובנאולה)

אדיר איום ונרא, בצר לי לך אקרא, אדני לי לא אירא. גדור פרצת היקלי, דגול מהר תכלילי, אדני יהה עוזר לי. הו אתה תקנות ולישועתך קויתי, אדני עוז ישועתי. ון ונקי כפי, חון פורשי כפי, אדני ארך אפים. טובך תחיש לעמך, יהי עליו פנאמן, אדני עשה למען ששן, כונו בית מכונן, להרבו בו צאנך, אדני באור פני. מפתח להצילי, נהלי לציון קודש גוללי, אדני שמע בקולי. סוד וסמוך לנמהרים, עזר נא את הנשארם, אדני יוצר הרים, פדה עמך מעוים, צאנך מיד גוזים, אדני עושה חזוים. קרב קז נקמה, רחם אוס לא רחמה, אדני איש מלחמה. שכוו פמאן באהלתו, תמיד אל מחוללתו, אדני מלכנו הוא ישיענו.

איש חסיד היה

(זמר זה - המובא כבר במחזור ויטרי - מיוסד ע"פ א"ב וחתם המחבר שמו "ישי בר מרדכי חוק" בחצי הזמר והלאה)

איש חסיד היה, גלי מוון ומנהה. בביתו עוסק מלבוש, ואין בגד לחבוש. גוון בחשוכה אשה, וגם בבגים חמשה. דברה לו האשה, יותר אין להתאשה. המבלי לחם לאכול, בערום ויחוסר כל. ותורה מצאת כי יגעת, מה נאכל מעתה. יהי קבר נשוק, הלא תצא לשוק. חנו ורחום פמרומי, אויל ינקלו ברכתמו. טוב לקווי מחסו, רצון יראוי עשה. יעצת ברדת ובחכמה, יעצת בלי להספיקה. כצאתי לבשת ולקלמה, מבלי כסות ושלמה. לאין בדי לפורטה, אפילו שנה פרוטה. מהרה ושלמה משכנים, מלבושים נאים מתקנים. וליבש והשליך יחבו, על אדני אשר אהבו. סחו וקרוי פסולום, אל ישוב דך נקלם. עבר פשוך בסבתו, והנה אלהו הנביא לקראתו. פן לו תמכשו, באמת היום תתעשר. צוני בכל כבודך, כי הנני עבדך. קרא למי בדעתך, קנות עבד אין כמותו. רחש איך ישעה דינו, עבד למפור את אדונו. שת לו תחמקו בקרבו, והחיוק בו כמו רבו. תגר קנאו פאהבים, בשמחה מאות אלהו והובים. רבעו מה מלאכתך, אם כבנו חקמתך. תקלית טנקליו ופלטרויו, הני אתה בן חוריו. יום ראשון במפעלים, פעל עם פועלים. שוע בחגי הלילה, עניי נורא עלילה. זמיתי ונמפתתי להעבדי, לכבודך ולא לכבודי. בורא עולם כמנו, השלם זה הבנו. חמין יקמרו בחגי, כי לטובה פגנתי. מלאכי רחמים ממועותו, אז החלו לבנותו. רבו בני מלכותו, ותשלם כל המלאכה. דץ הסוחר בקראותו, כי נמרה מלאכתו. בלולת מגדלים נאים, לפי ענין הבנאים. ובר לך עתה, אתמול אשר דברת. חפשינו בנדי ובברוה, פגמת לעינו שחרור. זה קימו באמת, וכרח לו איש האמת.

אמר ה' ליעקב

אמר אדני ליעקב. אל תירא עבדי יעקב: בחר אדני בניעקב. אל תירא עבדי יעקב: גאל אדני את יעקב. אל תירא עבדי יעקב: דבר כובב מעיקב. אל תירא עבדי יעקב: הכאים לשרש יעקב. אל תירא עבדי יעקב: ורד מעיקב. אל תירא עבדי יעקב: זכר את ליעקב. אל תירא עבדי יעקב: חדות ישועות יעקב. אל תירא עבדי יעקב: טובו אהליך יעקב. אל תירא עבדי יעקב: ירו משפטין ליעקב. אל תירא עבדי יעקב: כי לא נחש בניעקב. אל תירא עבדי יעקב: לא הביש און בניעקב. אל תירא עבדי יעקב: מי מנה עפר יעקב. אל תירא עבדי יעקב: נשבע אדני ליעקב. אל תירא עבדי יעקב: סלח נא לעון יעקב. אל תירא עבדי יעקב:

עתה השב שבות יעקב. אל תירא עבדי יעקב: פדה אדני את יעקב. אל תירא עבדי יעקב: צנה ישועות יעקב. אל תירא עבדי יעקב: קול קול יעקב. אל תירא עבדי יעקב: רני ושמחי ליעקב. אל תירא עבדי יעקב: שב אדני את שבות יעקב. אל תירא עבדי יעקב: תתן אמת ליעקב. אל תירא עבדי יעקב:

אלהו הנביא

(מחברו אינו ידוע, והוא מסודר ע"פ סדר הא"ב ומספר על קורותיו של אלהו הנביא)

אלהו הנביא. אלהו התשבי. אלהו הגלעדי. במהרה יבא אלינו עם משיח בן דוד: איש אשר קנא לשם האל. איש בשר שלום על יד יקותיאל. איש גש ונכפר על בני ישראל: אלהו הנביא... איש דורות שנים עשר ראו עיניו. איש הנקרא בצל שער בסמניו. איש ואור עור אזור במתניו: אלהו הנביא... איש יצר על עובדי חמנים. איש חש ונשבע מהיות גשמי מעוים. איש טל ומטר עצר שלש שנים: אלהו הנביא... איש יצא למצא לנפשו נחת. איש כלכלהו העורכים ולא מת לשחת. איש למעטו הנקרכו צד נצפחת: אלהו הנביא... איש מוסריו הקשיבו כמהים. איש נענה באש משמי גבהים. איש סרו אחריו אדני הוא האלהים: אלהו הנביא... איש עתיד להשתלח משמי ערבות. איש פקיד על כל בשורות טובות. איש ציר נאמן להשיב לב בנים על אבות: אלהו הנביא... איש קרא קנא קנאתי ליהנה בתפארה. איש רכב על סוסי אש בסערה. איש שלא טעם טעם מיתא וקבורה: אלהו הנביא... איש תשבי על שמו נקרא. תצליחו על ידו בתורה. תשמיענו מפיו בשרה טובה במהרה. במהרה תערינו מאפלה לאורה: אלהו הנביא... אשני מ' שראה פניו בחלום. אשרי מי שנתן לו שלום ורחמים לרשעים. אדני יברך את עמו בשלום: אלהו הנביא... פקתוב הנה אנכי שלח לך את אלהי הנביא. לך פני יום אדני הגדול והנורא. והשיב לב אבות על בנים וכל בנים על אבותם: